

Inbreng internetconsultatie
Wijziging Bouwbesluit 2012
BENG 2020

G40 Stedennetwerk
Renée Veldkamp
secretaris Fysieke Pijler
fysiekepijler@G40stedennetwerk.nl
Mob: 06 - 46134078
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen
www.G40stedennetwerk.nl

Behandeld door: Regien van Adrichem

Datum: 1 maart 2019

Onderwerp: internetconsultatie BENG

Geachte heer, mevrouw,

In 2015 is een voorstel gedaan om de nieuwbouw vanaf 2020 bijna energieneutraal te laten zijn. Met de nu voorgenomen invullingen van de BENG-eis wordt hier helaas geen invulling aan gegeven. De afgelopen jaren is het denken over het Klimaat in een stroomversnelling gekomen. Hierdoor is ook maatschappelijk draagvlak ontstaan voor strenge nieuwbouweisen waar het voorstel van de nieuwe BENG-norm niet aan voldoet.

De voorgestelde BENG-eisen (BENG 1, BENG 2 en BENG 3) geven niet de benodigde periodieke aanscherping van de energieprestatie voor nog te realiseren gebouwen. Het streven is om 2030 49% CO₂-reductie te realiseren en in 2050 95% CO₂-reductie. Door nu nog gebouwen te realiseren die energievragend zijn, wordt die opgave enkel groter. Gebouwen die nu aan de voorraad worden toegevoegd dienen neutraal of bij voorkeur leverend te zijn. Voor bepaalde type woningen (vrijstaand, hoogbouw of tiny houses) was het onder de 2015 BENG-norm lastig aan de eisen te voldoen. Voor deze gebouwen is een aanpassing van de norm benoemd. Echter, in de nieuwe BENG-eisen is de uitzondering de norm voor alle nieuwbouwwoningen geworden. Er is in de BENG-eis geen stimulans om woningen waar de energievraag minder dan 70kWh/m² kan zijn, ook daadwerkelijk te bouwen. Het niet differentiëren tussen woningtypen is een gemiste kans.

Recent heeft een aantal gemeenten (o.a. Zaanstad, Enschede en Amsterdam) zélf expliciet gevraagd om strengere energie-eisen -en zij hebben die ruimte wettelijk gekregen- via de Crisis- en herstelwet, juist omdat het technisch al kan en geen aanleiding bestaat om een soepelere normering te introduceren, aangezien al aantoonbaar succesvol wordt gewerkt met die lagere EPC. Wettelijk is dit in werking getreden per 15 februari 2019. Gemeenten die via de CHW een lagere EPC hanteren moeten dan kunnen blijven doen.

Alle nieuwe eisen voor zowel BENG 1, 2 als 3 worden afgezwakt en dragen zo veel minder bij aan de CO₂-ambities. Onze grootste bezwaar richt zich tegen de verhoging van de maximale energiebehoefte, BENG 1, waardoor de vraag naar warmte en koude veel groter gaan worden. We hebben, zeker in stedelijk gebied, heel weinig beschikbaar van duurzame energie, dus daar moeten we zo zuinig mogelijk mee omgaan.

Door de voorgenomen BENG-eisen zal de vraag naar energie, en met name elektriciteit, onnodig groot zijn. Dit resulteert in een zwaarder elektriciteitsnetwerk wat uiteindelijk een maatschappelijke kostenpost is. De wat lagere bouwkosten van een woning waarvan de kosten overigens grotendeels wordt bepaald door arbeidskosten en niet door extra isolerende maatregelen, worden uitgeruild naar extra maatregelen in de omgeving. Kosten die de belastingbetaler moet opbrengen omdat de ambitie nu eenmaal gelijk blijft, namelijk aardgasvrije gebouwen. Een bijkomend effect kan een vertraging in de bouw zijn, als bouwers wachten tot 2020 om volgens de nieuwe lagere eisen te gaan bouwen.

Als één van de redenen voor de voorgenomen lagere eisen wordt kostenoptimalisatie genoemd. Dit argument steunen wij niet. De bewoner zal immers door deze BENG-eisen hogere energielasten krijgen. Gedurende de levensduur van het gebouw of woning zal dus geen sprake zijn van kostenoptimalisatie. Met name bij de lagere inkomens kan dit ook tot te hoge energiekosten leiden wat niet bijdraagt aan het draagvlak voor aardgasvrij.

Als voorbeeld willen we één inhoudelijk aspect benoemen. De aanpassing van de primaire energiefactor (PEF) van het elektriciteitsnetwerk wijzigt van 2,56 naar 1,45. Dit is niet in lijn met Europees beleid. De voorgestelde waarde van 1,45 wordt in het huidige elektriciteitsnetwerk niet gehaald en zal ook in 2020 niet realistisch zijn. Dit wordt dus een sjoemel-PEF.

Gelet op de enorme energietransitie-opgave in de bestaande gebouwde omgeving, waar gemeenten volop aan werken, pleiten wij ervoor deze opgave niet verder te vergroten. Nieuwbouw moet energieneutraal of energieleverend worden. Het Bouwbesluit is hiervoor een belangrijk sturingsmiddel. We zouden het dan ook een gemiste kans vinden als, bij wijziging van dit besluit, energieneutraal bouwen niet de norm wordt voor nieuwbouw.

Hoogachtend,

Harriët Thiemens
voorzitter fysieke pijler G40 stedennetwerk